

Miluše WAGNEROVÁ, *Historie farnosti Olešnice na konci 18. a v průběhu 19. století*, České Budějovice 2011, (diplomová práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 123 s. + 11 s. nestránkovaných příloh.

Posudek oponenta diplomové práce

Církevní historie představovala poměrně dlouhou dobu v našem dějepisectví téma záměrně opomíjené. Tato situace se však naštěstí během posledních dvou desetiletí rychle mění. Zejména střední, mladé a také nejmladší badatelské generaci se pomalu daří zaplňovat nejednu mezeru v našich dosavadních vědomostech. Ke skupině nejmladších badatelů, kteří se zaměřili na dějiny církevních institucí, se svou diplomovou prací *Historie farnosti Olešnice na konci 18. a v průběhu 19. století* zařadila také Bc. Miluše Wagnerová. K práci o dějinách farnosti v Olešnici pod patronátem města České Budějovice autorka přistoupila velmi zodpovědně a fundovaně. Rozčlenila ji do jedenácti kapitol, v nichž se zaměřila na všechny významné aspekty, které život farnosti ve sledovaném období ovlivňovaly.

Úvodní kapitola (s. 8-17) je věnována přehledu literatury, která se zaměřila na různé aspekty dějin církevní správy od pobělohorské doby až do poloviny 19. století. Dále je zde představen autorčin badatelský záměr a struktura její práce.

Druhá kapitola (s. 18-37) je kompilativního charakteru a podává soustavný přehled o vývoji církevní správy v Čechách od doby kardinála Harracha až do poloviny 19. století. Přibližuje organizační strukturu katolické církve v Čechách, všímá si farního duchovenstva a jeho postavení, ale také změn, které do církevní sféry (zejména v jižních Čechách) přineslo období tereziánských reforem a josefinismus s jeho radikálními zásahy do celého církevního prostředí. Ve třetí kapitole (s. 38-45) autorka zaměřila svou pozornost na českobudějovické biskupství od prvních kroků, přes složitá politická a diplomatická jednání, až po jeho zřízení. V závěru této kapitoly autorka přibližuje organizační strukturu nového biskupství. Čtvrtá kapitola (s. 46-56) je věnována státním zemským a ústředním úřadům, které byly od druhé poloviny 18. století zodpovědné za státní dohled nad církevní správou. Důležitým oddílem této kapitoly je její poslední část věnovaná roli duchovní komise ČZG v Praze v církevní reformě prováděné od roku 1782 v Čechách.

Teprve pátá kapitola (s. 57-62) obrací pozornost k tématu, které je uvedeno v názvu práce. Je zde stručně a přehledně pojednáno o dějinách obce Olešnice od nejstarších dob až do současnosti. Následující šestá kapitola (s. 63-79) přibližuje dějiny olešnické farnosti od jejího vzniku v josefínském období až do současnosti. Autorka zde na základě svých vlastních pramenných výzkumů přibližuje složitá jednání o zřízení lokalie v Olešnici, a potíže (zejména ekonomické), které s tímto správním aktem souvisely. V další části kapitoly jsou vypsány osudy nově zřízené lokalie, je zde přiblížena otázka pravidelných vizitací farnosti nadřízenými orgány církevní správy. Významnou část kapitoly představuje soupis duchovních správců olešnické farnosti v letech 1787 až 1923. Kapitola sedmá (s. 80-89) se zaměřuje na sakrální objekty ve farnosti, a sice farní kostel sv. Václava, faru (což je spíše patronátní budova než sakrální objekt), na kaple, boží muka, kříže. Následující osmá kapitola (s. 90-95) se věnuje patronátu a jeho roli v osudech olešnické farnosti. Devátá kapitola (s. 96-100) přibližuje školskou správu, učitele působící na olešnické škole a vlastní historii této školy od roku 1787. Zajímavý příspěvek k církevní diplomacie představuje desátá kapitola (s. 101-108), která pojednává o pozůstatcích písemné agendy olešnické farnosti a přibližuje skladbu dokumentů ve farním archivu v té podobě, jak se dochoval do současnosti. Autorka se

pokusila (úspěšně!) aplikovat na tyto písemnosti moderní způsoby archivního třídění a podává přehledný popis jednotlivých agend s uvedením konkrétního dochovaného materiálu.

Poslední – jedenáctou – kapitolou práce (s. 109-111) je závěrečné shrnutí získaných poznatků. Zajímavé jsou autorčiny postřehy, charakterizující smysl správních reforem z druhé poloviny 18. Století a jejich konkrétní význam pro přiblížení duchovní správy k věřícím.

Práce obsahuje také další nezbytné součásti jako rejstříky, přehled použitých pramenů a literatury, stejně jako pečlivě zpracované přílohy v podobě tabulkových přehledů, map a obrazových materiálů.

Diplomová práce Bc. Miluše Wagnerové dosahuje velmi dobré úrovně. Předloženou práci diplomantka splnila zadání svého diplomového úkolu více než bohatě. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

Pelhřimov, 22. srpna 2011

Mgr. Lenka Martínková, Ph. D.

